

A szülést követően az anya jogosult arra, hogy **újszülöttjével egy helyiségben helyezték el. Ez az ún. rooming-in**, s azt jelenti, hogy az újszülött a nap 24 órájában az anya szobájában van elhelyezve¹²⁵, csak vizsgálatokra, fürdetésre viszik el. Lehet, hogy kissé ferde szemmel fognak nézni rá, de azt is kérheti az anya, hogy egyáltalán ne fürdessék a babáját (maga lemossa, letörölgeti a szobában), illetve hogy ő is jelen lehessen a fürdetésnél, valamint az orvosi vizsgálatoknál.

A folyamatos együttes elhelyezést csak akkor lehet megtagadni, ha az anya vagy az újszülött egészségi állapota kizárja.¹²⁶ Ha kizáró ok nincs, akkor az újszülött kétórás megfigyelése is az aranyóra alatt történik, úgy, hogy a baba az anyán vagy mellette fekszik.

A rooming-in kapcsán 2016 végén az EMMA Egyesület és a TASZ közösen az alapvető jogok biztosához fordult: arra kérték, foglaljon állást abban a kérdésben, hogy milyen esetekben lehet elkülöníteni egymástól az anyát és újszülöttjét. Az ombudsman válasza röviden: „*A [...] gyermek legjobb érdekének megfelelő eljárás elvét, illetve a családi élet tiszteletben tartásához való jogot sérti minden olyan kórházi gyakorlat, amely [...] egészségügyi indok nélkül, külön kérés ellenére elválasztja az újszülöttet az édesanyjától a szülést követő kórházi ellátás során. [...] az egészségügyi törvény [...] szerint az anyának joga van ahhoz, hogy újszülöttjével egy helyiségben helyezték el, amennyiben ezt nem zárja ki [...] az ő vagy az újszülöttje egészségi állapota. [...] Nem fogadható el, hogy ezt a törvényi garanciális szabályt az egyes intézmények házirendje vagy ellátási gyakorlata kiüresítse, relativizálja, vagy lerontsa. [...] a szobatársak*

¹²⁵ Mivel úgy érzem, hogy egy kisbabának éjjel is az édesanyja mellett a helye, ezért már a kórházban is magam mellé vettem a babámat az ágyba (hogy le ne essen, az ágy egyik oldalát elbarikádoztam egy támlás székkel, és ügyeltem, hogy ne takarjam be a baba fejét). Amúgy sem nagyon mozgolódom, amikor alszok, de az egyúttalvást támogatók szerint az anya még alvás közben is tudatában van a babája jelenlétének. És persze az egyúttalvásra vágyóknak meg kell ismerniük a biztonságos egyúttalvás feltételeit. (E témáról bővebben például itt olvashatunk: http://www.lll.hu/wp-content/uploads/2018/05/Alvas_fuzet_2013.pdf; https://femina.hu/gyerek/halalos_lehet_az_egyuttalvas_tudd_milyen_veszelyt_jelent_a_babara/).

¹²⁶ Lásd az Egészségügyi törvény 11. §-ának (5) bekezdését. 2022. 09. 01-én hatályos állapot. Az utóbbi jogszabály internetes lelőhelye: http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=30903.383680#foot_448_place (az utolsó megtekintés időpontja: 2022. 09. 01.)

esetleges kényelme, az intézmény bababarát minősítésének hiánya, anyagi, infrastrukturális helyzete, vezetőinek álláspontja, az osztályon bevett munkarend, a napi rutin, vagy az ott dolgozó személyzet attitűdje nem képezheti jogi akadályát a gyermekközpontú megoldások kialakításának.”¹²⁷

A folyamatos együttes elhelyezés tehát az anya és az újszülött alapvető joga, amely **csak egészségi indokból, és csak a szükséges ideig és mértékben korlátozható.**

Szintén nagyon hasznos tudni, hogy **ha a baba egészségügyi ellátásra szorul**, joga van hozzá, hogy **szülője** vagy a szülő által megnevezett személy **mellette tartózkodjon.**

Az Egészségügyi törvény 11. § (3) bekezdése tartalmaz egy további jogosultságot, amely különösen érdekes lehet császármetszésen áteső nők számára: „**A súlyos állapotú betegnek joga van arra, hogy az általa megjelölt személy mellette tartózkodjon. [...]** súlyos állapotú az a beteg, aki állapota miatt önmagát fizikailag ellátni képtelen, illetve [...] pszichés krízishelyzetben van.” Azt gondolom, hogy egy nagy hasi műtéten épphogy túllevő, a műtét utáni hatórás fekvését töltő anyára igaz mindkét kitétel, s meg lehetne próbálni e jogszabályhelyre hivatkozva kérni, hogy a dűla, az apa, vagy valaki más pár órán át a gyermekágyas osztályon is az anyával lehessen. Az anya így segítséget kaphatna ahhoz is, hogy maga mellé vegye, mellre tegye, ellássa a babát.

Az anya ezen túl jogosult a kórházban **látogatókat fogadni** (betegtársai jogainak tiszteletben tartásával).

¹²⁷ Az alapvető jogok biztosának jelentése az újszülött és az édesanya együttes elhelyezéséről (AJB-605/2019. számú ügy). Internetes lelőhelye: http://www.ajbh.hu/documents/10180/2932608/Jelent%25C3%25A9s+egy+gyermek+%25C3%25A9s+a+nyja+k%25C3%25B3rh%25C3%25A1zi+elhelyez%25C3%25A9se+%25C3%25BCgy%25C3%25A9ben+605_2019/de144074-cb4e-138f-530d-b5c5e64e9b72
Összefoglaló a jelentésről: <https://www.ajbh.hu/-/az-alapveto-jogok-biztosa-az-ujszulott-es-az-edesanya-egyuttes-elhelyezeserol>